

2. Порядок роботи відділу митних платежів, підрозділу митного оформлення митного органу та митного поста при вирішенні питань класифікації товарів, що переміщуються через митний кордон України: затверджено наказом Мінфіну України від 30.05.2012 р. № 650. *Офіційний вісник України*. 2012. № 64. Ст. 2628.

3. Agreement on Trade Facilitation. URL: https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/tfa-nov14_e.htm (дата звернення 20.01.2020).

4. Протокол про внесення змін до Марракеської угоди про заснування Світової організації торгівлі. Угода про спрощення процедур торгівлі: ратифіковано Законом України від 4 листопада 2015 р. № 745-VIII. *Офіційний вісник України*. 2015. № 94. Ст. 3197.

5. Науково-практичний коментар до Митного кодексу України / за заг. ред. Є.В. Додіна. Київ: «Центр учбової літератури», 2016. 488 с.

УДК 342.951:339.543(043.2)

Приймаченко Д.В., д.ю.н., професор,
Маслова А.Б., к.ю.н., доцент,
Університет митної справи та фінансів, м. Дніпро, Україна

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПІВ ТРАНСКОРДОННОЇ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ В УКРАЇНІ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Швидко зростаючий ріст електронної комерції, зокрема нових торгових схем, включаючи ріст транзакцій між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності (далі – суб'єктами ЗЕД) й споживачами передбачає вирішення кола нових завдань для держав і суб'єктів ЗЕД, а саме: спрощення процедур торгівлі, безпеки й захисту, захисту суспільства, точного й ефективного збору податків та мита. Нові виклики вимагають приведення у відповідність до потреб часу чинного міжнародного та національного законодавства. Механізм правового регулювання в царині митного адміністрування наразі не є достатньо ефективними з огляду на обсяги та динаміку потоків електронної комерції. Зокрема, досить яскраво проявилися проблеми, пов'язані з діяльністю національних митних адміністрацій, адже саме ці державні інституції мають вирішувати зростаючі проблеми, пов'язані з ростом обсягів товарів, робіт та послуг, відсутністю глобальних стандартів і принципів, і підвищенням ризиків переміщення товарів через митні кордони.

Аналіз правозастосовної діяльності в сфері митно-правового регулювання дозволив виокремити три основні напрями, в царині яких необхідно розпочинати рух для подальшого вдосконалення системи електронної торгівлі в межах діяльності митних адміністрацій й Державної митної служби України (далі – ДМСУ). Зокрема: спрощення

митних процедур, формування прозорого та ефективного механізму митного адміністрування, захист суспільства від використання електронної комерції злочинцями.

З метою розв'язання нагальних питань, Всесвітня митна організація (ВМО) створила «Робочу групу з електронної комерції» (Working Group on E-Commerce (WGEC)), у яку ввійшли представники від митних адміністрацій, суб'єктів ЗЕД, міжнародних організацій, операторів електронної комерції/посередників, і наукового співтовариства, щоб обговорити можливості й проблеми електронної комерції, і розробити колаборативні рішення для найбільш ефективного вирішення поточних і майбутніх проблем [1].

Починаючи з 2017 р. фахівці ВМО докладно проаналізували ключові фактори електронної комерції, дослідили існуючі бізнес-моделі, і розглянули поточні і ймовірні майбутні тренди, з урахуванням наукових надбань. Так ключовими характеристиками транскордонних транзакцій електронної комерції, які роблять виклик сучасній системі митного адміністрування є по-перше, своєчасність доставки товарів; по-друге, велика кількість пакувань малого розміру; по-третє, участь в митних формальностях невідомих учасників (продавців, покупців тощо); по-четверте, відсутній процес (процедура) повернення товарів, а відповідно і грошей. За результатами проаналізованих даних, були розроблені Стандарти, принципи й рекомендації, що полегшують транскордонну електронну комерцію способом, який відповідає потребам суб'єктів ЗЕД, споживачів й митних адміністрацій.

Основоположним нормативним підґрунтям для подальшої діяльності митних адміністрацій у сучасних умовах стало прийняття Комісією з політики при ВМО (The WCO Policy Commission (PC) Резолюції «Про керівні принципи для транскордонної електронної комерції» (Луксор, 4-6 грудня 2017 р.) [2]. (далі – Луксорська резолюція).

Луксорська резолюція чітко визначає основні принципи транскордонної електронної комерції, реалізація яких створює умови для формування рамкових стандартів електронної комерції, а саме: принцип попередніх електронних даних й менеджменту ризиків; принцип спрощення процедур торгівлі й спрощення формальностей; принцип безпеки й захисту; принцип збору мит і податків; принцип вимірювання і аналізу; принцип партнерства; принцип інформування громадськості, пропаганда й підвищення компетентності; принцип нормативно-правової бази.

Схвалення ВМО принципів транскордонної електронної комерції для створення рамкових стандартів електронної комерції, за умови їх ратифікації Україною, дозволить ДМСУ працювати в партнерстві з суб'єктами ЗЕД.

З метою спрощення митних процедур при переміщенні товарів через

митний кордон, поліпшення захисту й безпеки (включаючи охорону й захист прав інтелектуальної власності), створення ефективного механізму митного адміністрування, державам, що приєднуються до Луксорської резолюції необхідно розробити загальні стандарти, принципи й інструменти митного регулювання, для вирішення проблем з деякими високо ризиковими поставками, при цьому спрощуючи законні потоки електронної комерції.

ДМСУ необхідно у співпраці з міжнародними організаціями, розробити гармонізований підхід до електронної комерції, який забезпечить гнучкість для майбутніх подій і бізнес-моделей.

Існує позиція, що електронна комерція – це всього лише одна з форм торгівлі й вона не потребує окремого врегулювання на законодавчому рівні. Але Україна, як сучасна держава, повинна враховувати сучасні тенденції, що обумовлені застосуванням електронної комерції та приймати інноваційні рішення у відповідності з ними. З метою підвищення ефективності своєї діяльності, ДМСУ повинна ініціювати зміни в чинне національне митне законодавство, що дозволить сформувати конкурентоздатне економічне середовище в державі, сприятиме зростанню ролі України в міжнародній торгівлі.

Література

1. The International Customs Community adopts the Luxor Resolution on Cross-Border E-Commerce and issues a Communiqué to the WTO MC11. URL: <http://www.wcoomd.org/en/media/newsroom/2017/december/the-international-customs-community-adopts-the-luxor-resolution-on-cross-border-ecommerce.aspx> (дата звернення 20.01.2020).

2. Resolution of the policy commission of the world customs organization on the guiding principles for cross-border e-commerce (Luxor, 4-6 december 2017). URL: http://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/about-us/legal-instruments/resolutions/policy-commission-resolution-on-cross_border-ecommerce_en.pdf?db=web (дата звернення 20.01.2020).

УДК 349.6(043.2)

Проскура Г.М., аспірантка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ДОСТУП ДО ЕКОЛОГІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ: СУДОВА ПРАКТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

Одним із важливих прав людини у світі є право на доступ до екологічної інформації. Завдяки повному та своєчасному отриманню суспільством екологічної інформації можливі забезпечення принципів сталого розвитку, раціонального використання природних ресурсів та